

Wspólna deklaracja premierów Państwa Izrael i Rzeczypospolitej Polskiej

1. W okresie ostatnich trzydziestu lat relacje między naszymi państwami i społeczeństwami opierają się na głębokim zaufaniu i zrozumieniu. Polska i Izrael to oddani, wieloletni przyjaciele i partnerzy, którzy blisko współpracują na arenie międzynarodowej, jak również w kwestiach związanych z zachowaniem pamięci i nauczaniem o Holokauście. Współpraca ta prowadzona jest w duchu wzajemnego szacunku dla tożsamości i historycznej wrażliwości, również w odniesieniu do najbardziej tragicznych okresów naszej historii.

2. Po rozmowie Premierów Netanjahu i Morawieckiego, Izrael z zadowoleniem przyjmuje decyzję rządu polskiego o powołaniu oficjalnego polskiego zespołu do spraw dialogu z izraelskimi partnerami na tematy historyczne związane z Holokaustem. Oczywistym jest, że Holokaust był bezprecedensową zbrodnią, popełnioną przez nazistowskie Niemcy przeciwko narodowi żydowskiemu i wszystkim Polakom żydowskiego pochodzenia. Polska zawsze wykazywała pełne zrozumienie dla znaczenia Holokaustu jako najbardziej tragicznej karty w historii narodu żydowskiego.

3. Uważamy, że istnieje wspólna odpowiedzialność za wolność prowadzenia badań, krzewienie zrozumienia i zachowanie pamięci o historii Holokaustu. Zawsze byliśmy zgodni, że sformułowania „polskie obozy koncentracyjne / polskie obozy śmierci” są rażąco błędne i pomniejszają odpowiedzialność Niemców za tworzenie tych obozów.

Działający w trakcie wojny Rząd RP na uchodźstwie starał się powstrzymać te nazistowskie działania, podejmując próby upowszechnienia wśród zachodnich sojuszników wiedzy na temat systematycznego mordu dokonywanego na polskich Żydach.

Uznajemy i potępiamy każdy indywidualny przypadek okrucieństwa wobec Żydów, jakiego dopuścili się Polacy podczas II wojny światowej.

Z dumą wspominamy heroiczne czyny licznych Polaków, w szczególności Sprawiedliwych Wśród Narodów Świata, którzy z narażeniem życia ratowali Żydów.

4. Nie zgadzamy się na działania polegające na przypisywaniu Polsce lub całemu narodowi polskiemu winy za okrucieństwa popełnione przez nazistów i ich kolaborantów z różnych krajów. Smutna prawda jest niestety taka, że w tamtym czasie niektórzy ludzie - niezależnie od pochodzenia, wyznania czy światopoglądu - ujawnili swe najciemniejsze oblicze. Doceniamy fakt, że struktury Polskiego Państwa Podziemnego nadzorowane przez Rząd RP na uchodźstwie stworzyły mechanizm systemowej pomocy i wsparcia dla osób pochodzenia żydowskiego, a podziemne sądy wydawały wyroki skazujące Polaków za współpracę z niemieckimi władzami okupacyjnymi, w tym także za denuncjowanie Żydów.

5. Opowiadamy się za swobodą wypowiedzi na temat historii oraz wolnością badań nad wszystkimi aspektami Holokaustu, tak aby mogły być one prowadzone bez żadnych obaw o przeszkody prawne, między innymi przez studentów, nauczycieli, badaczy, dziennikarzy, jak również z całą pewnością przez Ocalałych i ich rodziny — nie będą oni podlegali odpowiedzialności prawnej z tytułu korzystania z prawa do wolności słowa i wolności akademickiej w odniesieniu do Holokaustu. Żadne prawo nie może tego zmienić i tego nie zmieni.

6. Oba rządy z całą mocą potępiają wszelkie formy antysemityzmu oraz dają wyraz swemu zaangażowaniu w zwalczanie jakichkolwiek jego przejawów. Oba rządy odrzucają również antypolonizm oraz inne negatywne stereotypy narodowe. Rządy Polski i Izraela nawołują do powrotu do spokojnego dialogu opartego na wzajemnym szacunku w dyskursie publicznym.